

Nr 240.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning av socker; given Stockholms slott den 22 mars 1918.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning av socker.

De till ärendet hörande handlingar skola riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

F. V. Thorsson.

Förslag

till

Förordning

om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 11 oktober 1907
angående beskattning av socker.

1. För allt socker, som inom riket tillverkas eller dit införes, skall, på sätt i denna förordning närmare bestämmes, vid sockrets utlämnande till fritt bruk erläggas skatt med 16 öre för varje kilogram. För det socker, som vid Mellersta Sveriges Sockerfabriksaktiebolags råsockerfabriker i Östergötland och Västergötland samt på Öland tillverkas av betor, odlade annorstädes än i Skåne, Halland samt på Gotland, och utlämnas till fritt bruk antingen omedelbart från samma fabriker eller från raffinaderiet i Lidköping efter där verkställd raffinering, utgår dock skatten under tiden till 1921 års utgång med 12 öre för varje kilogram; ägande Kungl. Maj:t att meddela erforderliga kontrollföreskrifter.

För socker, som till riket införes, skall därjämte erläggas tull enligt tulltaxan.

2. Till socker räknas ej honung, stärkelsesocker (glykos) och maltsocker (maltos) samt ej heller sirap eller melass, i vilka sockerhalten är mindre än sjuttio procent av torrsubstansens vikt.

Sockerhalten utrönes genom direkt polarisation, därest icke kontrollstyrelsen på framställning av tillverkaren förordnar, att sockerhalten skall bestämmas genom fullständigare kemisk analys.

3. För socker, som enligt de föreskrifter, Kungl. Maj:t vill meddela, gjorts till förtäring av människor obrukbart (denaturerats), erlägges ej skatt.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1919.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 22
mars 1918.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETERSSON,
SCHOTTE,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
RYDÉN,
UNDÉN,
THORSSON.

Efter gemensam beredning med chefen för jordbruksdepartementet anförde chefen för finansdepartementet, statsrådet Thorsson:

Enligt beslut av 1913 års riksdag utgår skatt för det socker, som tillverkas vid de Mellersta Sveriges Sockerfabriksaktiebolag tillhöriga råsockerfabrikerna i Östergötland och Västergötland samt på Öland, och som utlämnas till fritt bruk antingen omedelbart från samma fabriker eller från bolaget tillhöriga raffinaderiet i Lidköping efter där verkställd raffinering, under tiden till 1918 års utgång med 4 öre lägre belopp per kilogram än för annat socker, som utlämnas till fritt bruk inom landet, eller med 12 öre per kilogram.

I det yttrande till statsrådsprotokollet för den 22 februari 1918, som är bilagt propositionen nr 103 till årets riksdag, omförmälas av chefen

för jordbruksdepartementet vissa från Mellersta Sveriges Sockerfabriksaktiebolag till Kungl. Maj:t ingivna framställningar, som beröra, bland annat, nyssnämnda, intill detta års utgång gällande skattelindring. Med åberopande av särskilda förhållanden beträffande sagda bolags sockerfabrikation har bolaget i skrivelse av den 16 juni 1916 hos Kungl. Maj:t anhållit, bland annat, att Kungl. Maj:t behagade utverka riksdagens medgivande till sådan förlängning av den år 1913 beviljade skattelindringsperioden 1914—18, som motsvarar den tid, under vilken sockerbetsodlingens och sockertillverkningens utveckling i mellersta Sverige hämmats eller drivits tillbaka av världskriget. Nu omförmälda skrivelse har, sedan den i vissa andra här ej återgivna delar vid ovan sagda tillfälle underställts Kungl. Maj:ts prövning, blivit av chefen för jordbruksdepartementet till mig överlämnad tillika med ett däröver avgivet yttrande av de sakkunnige, vilka enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 23 oktober 1917 av chefen för jordbruksdepartementet tillkallades för att verkställa utredning och avgiva förslag angående skäligt pris på socker m. m. Jag anhåller nu att till Kungl. Maj:ts avgörande få anmäla det sålunda för vidare handläggning inom finansdepartementet till mig överlämnade ärendet.

*Skrivelse från
Mellersta Sveriges
Sockerfabriksaktiebolag.*

Ur det mellansvenska bolagets framställning torde jag först få återge vad bolaget i huvudsak anført till stöd för sin anhållan om nedsättning till bolagets förmån av sockerskatten även efter 1918 års utgång.

Sockret inginge numera, framhåller bolaget, såsom en högst betydelsefull del av folknäringen, icke blott direkt utan måhända än mera indirekt. För odlingen av betor måste jorden bringas upp i en hög kultur, och då man plägade beräkna ett åttaårigt omlopp i växtföljden, bleve den areal, som sålunda bringas upp i denna kultur åtta gånger större än den varje år till betodling använda.

Vidare anför bolaget, att den åkerareal i Västergötland, Östergötland och på Öland m. fl. ställen, som år 1910 var upptagen av odling av sockerbetor för Mellersta Sveriges fabriker och då utgjorde i runt tal 2,000 hektar, år 1912 hade ökats till cirka 3,000 hektar och 1915 till cirka 4,000 hektar, alltså fördubblats. — —

Mellersta Sveriges sockerfabriksaktiebolag, som säger sig ha sökt finna en medelväg mellan den industrialistiska och den agrikulturella uppfattningen av sockertillverkningens nationalekonomiska uppgift, har sålunda förlagt den egentligen industriella delen av sin verksamhet till en enda plats, raffinaderiet i Lidköping, och där förädlat råsocker för fabrikerna i Lidköping, Linköping och Mörbylånga, utvunnet på odlingsområden i dessa trakter. Huru utbredd betkulturen vore i dessa odlingsområden framginge därav, att den bedreves år 1916 i 68 socknar i Östergötland, i 56 socknar i betområdet för Mörbylånga fabriker samt i 44 socknar i Skaraborgs län. Antalet odlare, som år 1910 var 1,285, hade år 1915 ökats till 1,995.

Avverkningen vid raffinaderiet i Lidköping, som år 1906—07 var 4,900,000 kilogram råsocker, hade 1914—15 stegrats till 15,600,000 kilogram.

All sannolikhet talade, enligt bolagets förmenande, för att denna utveckling skulle, om icke opåräknade omständigheter inträffat, hava fortgått på normalt sätt och företaget under de beviljade fem skattelindringsåren hava vuxit sig så livskraftigt, att det kunnat utan ytterligare särskilt understöd från staten efter denna tid intaga en med den skånska sockerindustrin jämbördig ställning.

Såsom huvudanledning till att ovan antydda utveckling icke fortgått framhåller bolaget det ogynnsamma inflytande världskriget haft på landets sockertillverkning.

Det upplyses vidare i bolagets skrivelse, att antalet betodlare i de odlingsområden, som ligga intill mellersta Sveriges sockerfabriker, under år 1916 minskats med 315 samt den med betor besädda arealen med omkring 1,000 hektar. En återgång i sockerbetsodlingen måste, heter det i skrivelsen, givetvis först göra sig kännbar i de trakter av landet, där denna odling ännu ej nått full utveckling eller blivit fullt inarbetad.

Den till följd av de stegrade prisen å spannmål och andra lantbrukets produkter samt å gödningsämnen hämmade betodlingen med därav åsamkad minskad råsockertillgång betoge bolaget, enligt dess framställning, möjligheten att utnyttja den medgivna skattelindringen under femårsperioden i den utsträckning, som vid skattelindringens medgivande åsyftats, och som för bolagets framtida stabilitet vore nödvändig. En ostörd utveckling skulle eljes, såsom bolaget anser framgå av en jämförelse med de trenne årens ökning sedan 1912, hava uppbringat betarealen i synnerligen avsevärd mån och sålunda även ökat den råsockermängd, som fått tillgodonjuta denna skattelindring.

I en till chefen för jordbruksdepartementet ingiven P. M. av den 29 januari 1918 hava ovan omförmälda sakkunniga med anledning av det mellansvenska bolagets framställning anfört i huvudsak följande:

*P. M. av de
sockersakkun-
niga den 29
januari 1918.*

»Visserligen hava icke de förhoppningar, som hystes, att bolaget under den vid 1913 års riksdag medgivna fortsatta skattelindringsperioden skulle komma till en tryggad tillvaro, gått i uppfyllelse. Beaktas bör också, att förutsättningarna för den undantagsställning i skattehänseende, som då bereddes bolaget, i viss mån måste anses alltjämt föreligga.

Såsom framhölls av dåvarande chefen för jordbruksdepartementet i proposition till 1917 års riksdag angående nedsättning av sockerskatten, har statens åtgärd att åsätta maximipris berövat bolaget möjlighet att genom höjning av prisen å sina fabrikat förskaffa sig ersättning för de under kristiden ökade utgifterna och har bolaget icke, såsom svenska sockerfabriksaktiebolaget, haft tillfälle att skaffa sig gottgörelse härför genom sirapstillverkning. Likaså har priset å sockerbetor i jämförelse med priset å andra jordbruksprodukter otvivelaktigt varit sådant, att det verkat hämmande å betodlingen i mellersta Sverige, där denna odling redan av naturen har mindre gynnsamma betingelser. Härvid kommer jämväl i betraktande, att det mellansvenska bolaget icke såsom svenska sockerfabriksaktiebolaget haft sina odlare bundna medels längre kontrakt och därigenom kunnat upprätthålla betarealen. Långt ifrån att, såsom med 1913 års riksdagsbeslut avsågs, bolaget skulle

sättas i tillfälle att i lugn och ro utvidga och befästa sin verksamhet, har den följande kristiden varit ägnad att i hög grad hämma bolagets utveckling och försvaga dess ekonomiska ställning. Då bolaget sålunda så gott som helt och hållet betagits möjligheten att utnyttja den medgivna skattelindringen under den avsedda perioden, synes det vara med rättvisa och billighet överensstämmande, att bolaget vid periodens utlöpande eller från och med år 1919 på nytt sättes i tillfälle att under en lika lång period åtnjuta samma förmån av skattelindring. Först därigenom och under förutsättning, att mera normala förhållanden komma att råda under den förlängda perioden synes bolaget i verkligheten bliva delaktigt av de förmåner, som den vid 1913 års riksdag medgivna skattelindringen avsåg att bereda.

Enär skattelindringen är avsedd att utgöra ett vederlag för de ogynnsammare villkor, under vilka den mellansvenska betodlingen bedrives, bör enligt de sakkunnigas mening den lägre skattesatsen endast komma det socker tillgodo, som vid de mellansvenska fabrikerna tillverkas av betor, som icke äro odlade i Skåne, Halland eller Blekinge samt på Gottland. Härom bör alltså meddelas uttrycklig föreskrift och hava de sakkunniga allenast velat framhålla betydelsen av att så sker utan att närmare uttala sig om vilka anordningar av teknisk natur, som böra träffas för att en dylik föreskrift skall kunna vinna praktisk tillämpning.»

De sakkunniga hemställde, på grund av vad de sålunda anfört, bland annat, att genom proposition till innevarande års riksdag måtte utverkas medgivande, att den vid 1913 års riksdag beviljade skattelindringen under åren 1914—1918 för det socker, som vid Mellersta Sveriges Sockerfabriksaktiebolags råsockerfabriker i Östergötland och Västergötland samt på Öland tillverkas av betor, odlade annorstädes än i Skåne, Halland och Blekinge samt på Gottland, och utlämnas till fritt bruk antingen omedelbart från samma fabriker eller från raffinaderiet i Lidköping efter där verkställd raffinering, måtte utgå under en förlängd period av 5 år, från 1919 års början räknat.

*Historik över
den mellan-
svenska
sockertillverk-
ningens un-
dantagsställ-
ning.*

Innan jag angiver min ståndpunkt till framställningen i fråga torde jag böra något närmare erinra om den undantagsställning, som statsmakterna under en följd av år berett den mellansvenska sockerfabrikationen.

*Perioden
1909—13.*

Nu ifrågakommande sockerfabriker, vilka tidigare — i det av tillkallade sakkunniga den 15 januari 1913 avgivna betänkandet angående tull och skatt å socker — sammanförts under beteckningen Lidköpingsgruppen och numera företrädas av Mellersta Sveriges Sockerfabriksaktiebolag, hava alltsedan genomförandet av 1908 års sockerlagstiftning intagit en särställning. De voro nämligen under åren 1909—13 tillförsäkrade att åtnjuta sådan skattelindring, varigenom skatten under hela den nämnda tidrymden skulle utgå med 13 öre per kilogram, d. v. s.

utan den förhöjning, som under samma år successivt trätt i kraft för övriga fabriker.

Bestämmelsen om undantagandet av nämnda företag från omedelbar tillämpning av höjd sockerskatt motiverades med ifrågavarande fabrikers dittillsvarande korta verksamhetstid, den svårighet de haft att till en början draga sig fram samt önskvärdheten av att bereda dem en fastare grundval, innan beskattningen ökades. Riksdagen uttalade ock den mening, att avsikten med skattelindringen borde vara att stödja icke blott de industriella företag, som visats vara i behov av en dylik hjälp, utan även jordbruket i de provinser, där fabrikerna vore belägna. Emellertid betonade riksdagen även, att efter utgången av de fem undantagsåren, d. v. s. från början av år 1914, någon vidare skattelindring icke borde ifrågakomma.

I ovan berörda betänkande den 15 januari 1913 uttalade de för sockerfrågans utredning tillkallade sakkunniga, att de förhoppningar, som knutits vid nu berörda riksdagsbeslut, allenast i en mycket begränsad utsträckning syntes ha infriats. Vid ett avgörande ifråga om sockerlagstiftningens framtida förhållande till här berörda del av sockerindustrin ansåge sig sålunda de sakkunniga bära fastslå, att skattelindringen genom 1908 års riksdagsbeslut icke medfört åsyftat resultat. Industrins ekonomiska ställning saknade alltjämt stadga, och ej heller hade betodlingen utvecklats till någon för provinsernas jordbruk nämnvärd betydelse. Allt syntes vidare, enligt de sakkunnigas mening, tala emot sannolikheten för att något av de tre här berörda landskapen — Västergötland, Östergötland, Öland — inom en någorlunda närliggande framtid skulle kunna bli en vitbetsodlande provins i en sådan utsträckning, som för stödandet av en framgångsrik sockerindustri vore nödvändigt. De sakkunniga funne det obestriddigt, att en bibehållen skattelindring under förhandenvarande förhållanden icke kunde vara dessa fabriker till någon verklig hjälp. En fortsatt undantagsställning skulle giva förnyad växt åt ogrundade förhoppningar och föranleda ett ytterligare gagnlöst förbrukande av kapital och arbetskraft.

I yttrande till statsrådsprotokollet vid avlåtande av proposition nr 35 till 1913 års riksdag förklarade sig dåvarande chefen för finansdepartementet visserligen i stort sett dela de sakkunnigas uppfattning. Genom ett antagande av de sakkunnigas förslag skulle emellertid — genom sockerprisets nedgång i anledning av sockertullarnas föreslagna sänkning — de tre fabriker, som voro i fråga, ej endast förlora den

*De sakkunniga
år 1913.*

*Sockerskattens
behandling
vid 1913 års
riksdag.*

gynnade ställning de dittills intagit, utan deras position skulle med ett slag försämras än mer än som motsvarades av den upphävda skattelindringen. Då dessutom utredningens siffror beträffande betodlingens utveckling syntes departementschefen visa, att denna särskilt i Östergötland samt även på Öland under de sista åren befunnit sig i en anmärkningsvärt rask uppåtgång, funne han billigheten fordra, att — likasom det för sockerindustrin i dess helhet förutsatts, att den ifrågasatta förändringen av sockerlagstiftningen skulle genomföras successivt under en femårsperiod — den i Öster- och Västergötland samt Öland bedrivna industrin bereddes ett för densamma avpassat motsvarande rådrum att lämpa sig efter de nya förhållandena.

Departementschefen fann sig därför böra hemställa, att dittills gällande skattelindring för ifrågavarande fabriker måtte få fortbestå under ytterligare fem år eller till utgången av år 1918.

Riksdagen biträdde genom skrivelse nr 75 den 7 maj 1913 departementschefens hemställan om fortsatt skattelindring. Skattebeloppet sänktes emellertid med ytterligare 1 öre, ned till 12 öre per kilogram socker för Lidköpingsgruppens produktion. Denna skattesats skulle, enligt riksdagens beslut, gälla intill utgången av år 1918.

*Sockerskattens
behandling
vid 1917 års
riksdag.*

I proposition nr 45 den 6 februari 1917 föreslog Kungl. Maj:t riksdagen att besluta viss tillfällig sänkning av sockerskatten. För att bereda Mellersta Sveriges Sockerfabriksaktiebolag gottgörelse för ökade tillverkningskostnader tillstyrktes därvid av departementschefen en ytterligare särskild skattelindring för detta bolag med 2 öre för den tid den tillfälliga skattenedsättningen var avsedd att gälla. Kungl. Maj:ts proposition innehöll sålunda förslag, att sockerskatten under tiden från och med den 1 mars 1917 till och med den 31 oktober samma år skulle utgå med 11 öre för kilogram, dock att för socker från de mellansvenska fabrikerna skatten skulle under samma tid utgå med endast 5 öre för kilogram. Riksdagen biföll icke Kungl. Maj:ts proposition oförändrad. I skrivelse nr 27 den 3 mars 1917 anmälde riksdagen, att riksdagen antagit författning angående viss nedsättning av sockerskatten av innehåll, att från dag, som Kungl. Maj:t bestämde, till och med den 31 oktober 1917 skatt skulle erläggas med 10 $\frac{2}{3}$ öre för kilogram, dock att för socker från de mellansvenska fabrikerna skatten skulle under samma tid utgå med 4 $\frac{2}{3}$ öre för kilogram.

Kungörelse angående nedsättning av sockerskatten i överensstämmelse med riksdagens beslut utfärdades den 3 mars 1917 att tillämpas från och med den 7 i samma månad.

Under tiden från nyssnämnda datum för skattenedsättningens ikraftträdande och till och med den 31 oktober 1917 har alltså det mellansvenska sockerbolaget utöver den av 1913 års riksdag fastställda skattelindringen tillgodonjutit en särskild nedsättning för täckande av merkostnader vid produktionen.

Även i den till årets riksdag avlätna propositionen nr 103 har hänsyn tagits till de särskilda förhållanden beträffande det mellansvenska bolagets sockertillverkning. Såsom anföres i chefens för jordbruksdepartementet yttrande hade de tillkallade sakkunniga i en P. M. den 14 november 1917 i anledning av framställning från det mellansvenska bolaget förklarat sig anse, att sockerpriset borde vara enhetligt för hela landet och, om särskilda förmåner funnes böra beredas sistnämnda bolag detta borde ske i annan ordning än genom olika pris.

*Proposition
nr 103 till
1918 års
riksdag.*

De sakkunniga hava sedan i härförut åberopade P. M. den 29 januari 1918 närmare utvecklat på vad sätt sådana särskilda förmåner skulle beredas bolaget i fråga. Rörande de delar av denna de sakkunnigas framställning, vilka icke äro här förut återgivna, tillåter jag mig hänvisa till propositionen nr 103 (sidorna 25—27 i chefens för jordbruksdepartementet yttrande). Med anledning av denna framställning har Kungl. Maj:t hos riksdagen i proposition nr 105 föreslagit riksdagen att bevilja Mellersta Sveriges Sockerfabriksaktiebolag ett anslag av 530,000 kronor såsom bidrag till täckande av utav kristiden föranledd förlust vid bolagets rörelse under produktionsåret 1917—18.

Vad åter angår sockerskatten har i propositionen nr 103 föreslagits sådan nedsättning därav från och med av Konungen bestämd dag till och med den 31 oktober i år, att sockerskatten därunder skulle komma att utgå med 6 öre för varje kilogram, dock att för det socker, som tillverkas vid de redan anlagda råsockerfabrikerna i Östergötland och Västergötland samt på Öland, och utlämnas till fritt bruk antingen omedelbart från samma fabriker eller från raffinaderiet i Lidköping efter där verkställd raffinering, skatten skulle utgå med 2 öre för varje kilogram.

Vid den sålunda föreslagna tillfälliga skattenedsättningen skulle alltså den det mellansvenska bolaget tillgodokommande särskilda skattelindringen komma att fullt ansluta sig till den av 1913 års riksdag för perioden 1914—18 fastställda principen, att av sockertillverkningen i mellersta Sverige skulle uttagas en skatt, som med 4 öre understeg den eljes för landets sockertillverkning gällande skattesatsen. Förenämnda

propositioner nr:s 103 och 105 hava numera av riksdagens båda kamrar bifallits.

*Departements-
chefen.*

Såsom av nu lämnade redogörelse framgår hava statsmakterna under en följd av år, eller ända sedan 1909, berett sockertillverkningen i mellersta Sverige undantagsförmåner i form av särskild nedsättning i sockerskatten.

Det betonades av riksdagen i dess förut omförmälda uttalande år 1908, att undantagsbestämmelserna voro avsedda att gälla endast under en kortvarig övergångsperiod. Det oaktat förlängdes skattelindringsperioden genom beslut av 1913 års riksdag med ytterligare fem år.

Det torde kunna ifrågasättas, om en verklig bärkraftig sockerindustri kan skapas i mellersta Sverige genom några års fortsatt skattelindring. Till vad det mellansvenska bolaget framhållit, att bolaget till följd av världskriget icke haft tillfälle att utnyttja den år 1913 beslutade skattelindringen i då angivet syfte, torde böra erinras, dels att statsmakterna berett bolaget ersättning för konjunkturförlust genom den tillfälliga skattesänkningen under år 1917 till den mellansvenska sockertillverkningens förmån, dels ock, att av årets riksdag för enahanda ändamål beslutats ett högst betydande statsunderstöd till Mellersta Sveriges Sockerfabriksaktiebolag.

Då jag det oaktat anser mig böra tillstyrka fortsatt skattelindring under viss tid framåt, är det för mig avgörande skälet, att under nu rådande förhållanden intet bör underlätas, som kan bidra till att under de närmaste åren uppehålla och befrämja den inhemska sockertillverkningen. Jag finner mig emellertid därvid föranlåten att uttala, att frågan om statsmakternas förhållande till den mellansvenska sockerindustrien efter min mening bör upptagas till förnyad prövning, sedan normala förhållanden återinträtt, samt att den skattelindring, som nu må kunna bli bolaget medgiven, på intet sätt må binda det framtida avgörandet.

I överensstämmelse med denna min allmänna ståndpunkt kan jag icke förorda, att förslag nu förelägges riksdagen om förlängning av skattelindringsperioden under så lång tid, som av de sakkunniga föreslagits. Att nu binda skattesatsen till förmån för bolaget i fråga under fem år framåt synes mig mindre välbetänt även av det skäl, att en utvidgning av bolagets verksamhetsfält till det sydsvenska sockerdistriktet icke torde vara utesluten. För att å ena sidan statsmakterna må kunna inom en snar framtid upptaga frågan om den mellansvenska sockertillverkningens undantagsförmåner till förnyad prövning och å den andra

sidan de närmaste årens sockerproduktion må tryggas håller jag före, att skattelindringen må gälla under åren 1919, 1920 och 1921.

Lika med de sakkunniga anser jag, att den ifrågasatta lägre skattesatsen närmast bör komma det socker tillgodo, som vid de mellansvenska fabrikerna tillverkas av betor, odlade i mellersta Sverige. Då emellertid, enligt vad som kommit till min kännedom, betor, som odlats i östra Blekinge, pläгат förarbetas vid fabriken på Öland, anser jag skäligt, att skattelindringen må gälla även för det socker, som vid de mellansvenska fabrikerna tillverkas av i Blekinge odlade betor. Jag har fördenskull vidtagit erforderlig ändring i det av de sakkunniga avgivna förslaget.

Från vederbörande myndighet har jag inhämtat, att hinder ej möter att träffa de anordningar, som äro erforderliga för att en dylik föreskrift skall kunna vinna praktisk tillämpning. Det torde ankomma på Kungl. Maj:t att, sedan riksdagen fattat sitt beslut i frågan, utfärda de behöfliga föreskrifterna.

Vad angår skattelindringens belopp synes mig ingen anledning föreligga att frågå den hittills — med ett i det föregående omnämnt, på särskilda omständigheter beroende undantag — tillämpade principen, att skattesatsen för socker från de mellansvenska fabrikerna fastställas till ett belopp, som med 4 öre understiger den i förordningen eljest stadgade.

Då det förslag till kungörelse angående viss nedsättning av sockerskatten, som förelagts riksdagen genom Kungl. Maj:ts proposition nr 103 till årets riksdag, avser allenast en tillfällig sänkning av sockerskatten under viss del av år 1918 och efter utgången av den i förslaget avgivna tiden sockerskatten skall utgå såsom i förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning av socker bestämmes — med de förändringar, som angivits i förordningen den 12 september 1913 — har det inom departementet upprättade författningsförslaget utarbetats i närmaste anslutning till sistnämnda förordning.

Då till grund för intäkten av sockerskatten i inkomstberäkningen för år 1919 ligger förutsättningen, att skattesatsen för det i mellersta Sverige producerade sockret skulle från och med ingången av år 1919 höjas från 12 till 16 öre, torde en förlängning av skattelindringen böra föranleda någon sänkning av det i förslaget till riksstat såsom inkomst av sockerskatt uppförda beloppet 21,500,000 kronor.

Från kontrollstyrelsen har jag inhämtat, att från Mellersta Sveriges Sockerfabriksaktiebolag utlämnats till fritt bruk

1913—14	12,294,683.9	kilogram socker
1914—15	12,184,588.6	» »
1915—16	13,032,112.2	» »

I medeltal under de tre åren ha alltså utlämnats 12,503,794.9 kilogram eller i runt tal 12 $\frac{1}{2}$ miljon kilogram. Sockerskatten å denna kvantitet skulle alltså efter 16 öre per kilogram inbringa 2,000,000 kronor men efter 12 öre allenast 1,500,000 kronor.

Vid bifall till den framställning, jag har för avsikt att tillstyrka, torde alltså det i förslaget till riksstat uppförda intäkten av sockerskatten för år 1919 böra sänkas från 21,500,000 kronor till 21,000,000 kronor. Till frågan om denna inkomstminskning anhåller jag att få framdeles återkomma.

Sedan föredragande departementschefen härefter uppläst det upprättade författningsförslaget, hemställde han, att Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå riksdagen att antaga förenämnda förslag till förordning om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 11 oktober 1907 angående beskattning av socker.

Till denna av statsrådets övriga medlemmar biträdde hemställen tacktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till riksdagen avlätas proposition av den lydelse, bil. litt. . . . vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Birger Looström.